

Agenda – Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd	Fay Buckle
Dyddiad: Dydd Mawrth, 10 Tachwedd 2015	Clerc y Pwyllgor 0300 200 6565
Amser: 09.00	SeneddArchwilio@Cynulliad.Cymru

1 Cyflwyniadau, ymddiheuriadau a dirprwyon

(09.00)

2 Papurau i'w nodi

(09.00–09.05)

(Tudalennau 1 – 4)

Gwasanaethau Orthopedig: Ymateb Llywodraeth Cymru i Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru

(Tudalennau 5 – 8)

Ymateb i Ddiwygio Lles yng Nghymru: Llythyr gan y Gweinidog Cymunedau a Threchu Tlodi, Llywodraeth Cymru (3 Tachwedd 2015)

(Tudalennau 9 – 18)

3 Llywodraethu Byrddau Iechyd GIG Cymru

(09.05 – 10.30)

(Tudalennau 19 – 34)

PAC(4)-30-15 Papur 1

Papur briffio gan y Gwasanaeth Ymchwil

Dr Kate Chamberlain – Prif Weithredwr Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru

Alun Jones – Cyfarwyddwr Arolygu, Rheoleiddio ac Archwilio, Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes canlynol:

(10.30)

Eitem 5

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

5 Llywodraethu Byrddau Iechyd GIG Cymru: Trafod y dystiolaeth a ddaeth i law

(10.30–11.00)

Cofnodion cryno – Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Lleoliad:

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd

<http://senedd.tv/cy/3282>

Dyddiad: Dydd Mawrth, 3 Tachwedd

2015

Amser: 09.04 – 11.03

Yn bresennol

Categori	Enwau
Aelodau'r Cynulliad:	Darren Millar AC (Cadeirydd) Mohammad Asghar (Oscar) AC Andrew RT Davies AC Jocelyn Davies AC Alun Ffred Jones AC Mike Hedges AC Julie Morgan AC Jenny Rathbone AC Aled Roberts AC Joyce Watson AC (yn lle Sandy Mewies AC)
Tystion:	
Staff y Pwyllgor:	Fay Buckle (Clerc) Claire Griffiths (Dirprwy Glerc) Joanest Varney-Jackson (Cynghorydd Cyfreithiol) Alistair McQuaid (Swyddfa Archwilio Cymru)

	<p>Jeremy Morgan (Swyddfa Archwilio Cymru)</p> <p>Huw Vaughan Thomas (Archwilydd Cyffredinol Cymru)</p> <p>Nick Tyldesley (Prisiwr Dosbarth)</p> <p>Mike Usher (Swyddfa Archwilio Cymru)</p>
--	--

1 Cronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio: Trafod y dystiolaeth a ddaeth i law

- 1.1 Nodwyd y papurau.
- 1.2 Trafododd yr Aelodau y wybodaeth ychwanegol a gyflwynwyd gan dystion, ynghyd â'r dystiolaeth a gafwyd yn ystod y sesiynau tystiolaeth cynharach.
- 1.3 Cytunodd yr Aelodau y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu at Lambert Smith Hampton gyda chwestiwn penodol o'r dystiolaeth ychwanegol a gafwyd.
- 1.4 Cytunodd yr Aelodau y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu at Lambert Smith Hampton gyda chwestiwn penodol o'r dystiolaeth ychwanegol a gafwyd.
- 1.5 Cytunodd y Pwyllgor i aildrefnu'r sesiwn dystiolaeth gyda Llywodraeth Cymru i 1 Rhagfyr. Cyn y sesiwn honno, cytunwyd y byddai'r Cadeirydd yn ysgrifennu at Lywodraeth Cymru gyda rhai cwestiynau penodol sydd wedi codi o'r dystiolaeth a gafwyd.

TRAWSGRIFIAD

[Trawsgrifiad o'r cyfarfod.](#)

2 Cyflwyniadau, ymddiheuriadau a dirprwyon

- 2.1 Croesawodd y Cadeirydd yr Aelodau i'r cyfarfod.
- 2.2 Esgusododd Jocelyn Davies ei hun ar gyfer Eitem 1 o dan Reol Sefydlog 18.8 a dirprwyodd Alun Ffred Jones ar ei rhan.
- 2.3 Dirprwyodd Andrew RT Davies ar ran Mohammad Asghar ar gyfer Eitem 1.
- 2.4 Cafwyd ymddiheuriadau gan Sandy Mewies. Dirprwyodd Joyce Watson AC ar ei rhan.

3 Papurau i'w nodi

- 3.1 Nodwyd y papurau. Cytunodd yr Aelodau y byddai diweddariadau pellach yn gynnar yn 2016 yn ddefnyddiol ar Glastir a gwasanaeth awyr oddi-mewn i Gymru rhwng Caerdydd ac Ynys Môn.
- 3.1 **Glastir: Llythyr oddi wrth Gyfarwyddwr Amaethyddiaeth, Bwyd a Morol Llywodraeth Cymru (19 Hydref 2015)**
- 3.2 **Ymchwiliad i werth am arian Buddsoddi mewn Traffyrdd a Chefnffyrdd: Llythyr oddi wrth Ddirprwy Ysgrifennydd Parhaol Llywodraeth Cymru (19 Hydref 2015)**
- 3.3 **Gofal heb ei drefnu: Llythyr oddi wrth Gyfarwyddwr Cyffredinol / Prif Weithredwr y GIG (19 Hydref 2015)**
- 3.4 **Gwaith Caffael a Rheoli Gwasanaethau Ymgynghori: Llythyr oddi wrth Ysgrifennydd Parhaol Llywodraeth Cymru (20 Hydref 2015)**
- 3.5 **Craffu ar Gyfrifon: Gwybodaeth ychwanegol gan Amgueddfa Genedlaethol Cymru (Medi 2015)**
- 3.6 **Craffu ar Gyfrifon: Gwybodaeth ychwanegol gan Chwaraeon Cymru (19 Hydref 2015)**
- 3.7 **Craffu ar Gyfrifon: Gwybodaeth ychwanegol gan Comisiwn y Cynulliad (7 Hydref 2015)**
- 3.8 **Craffu ar Gyfrifon: Gwybodaeth ychwanegol gan Lywodraeth Gymru (22 Hydref 2015)**
- 3.9 **Gwasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru – Caerdydd i Ynys Môn: Llythyr oddi wrth Gyfarwyddwr Dros Dro Trafnidiaeth ac Isadeiledd TGCh Llywodraeth Cymru (28 Hydref 2015)**
- 4 **Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes a ganlyn:**
- 4.1 Derbyniwyd y cynnig.

5 Buddsoddiad Llywodraeth Cymru yn Isadeiledd Band Eang y Genhedlaeth Nesaf: Trafod yr adroddiad drafft

5.1 Trafododd yr Aelodau ar yr adroddiad drafft. Cytunwyd y byddai fersiwn ddiwygiedig yn cael ei ddosbarthu i Aelodau drwy e-bost i gytuno arno.

5.2 Cyhoeddir yr adroddiad yn ddiweddarach ym mis Tachwedd 2015.

6 Bil Cymru drafft

6.1 Trafododd yr Aelodau'r briff cyfreithiol a sylwadau Archwilydd Cyffredinol Cymru ar Fil Cymru drafft.

6.2 Cytunodd y Pwyllgor y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu at Gadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol gyda barn y Pwyllgor.

Cyfarwyddwr Cyffredinol Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol/
Prif Weithredwr GIG Cymru
Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Director General Health and Social Services/
NHS Wales Chief Executive
Health and Social Services Group

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Darren Millar AM
Chair
Public Accounts Committee

Our Ref: AG/MR/KH

02 October 2015

Dear Darren

Re: Auditor General for Wales Report – A Review of Orthopaedic Services

I am writing with regard to the above report.

The Welsh Government has welcomed this report and recommendations and sees it as a further extension of the review on NHS Waiting Times completed earlier this year. It too recognises the ongoing work of the Planned Care Programme and the role of prudent health to improve orthopaedic delivery. We recognise that further work to improve delivery and waiting times in this speciality is required. We also acknowledge that despite significant past additional investment in this area more service redesign is needed to deliver a sustainable service model for the future.

Work already agreed and in action in response to the previous Wales Audit Office report on NHS waiting times will also address some of the aspects raised in this report. We recognise that there are also specific recommendations raised and we can confirm we have accepted them and responded to each as captured in Table 1 attached.

I can confirm that we will be accepting all the recommendations in the report, and I will now respond to each one in turn.

Recommendation 1:

The wait associated with the CMATS is currently excluded from the 26-week target, although some services are based in secondary care and there are variations in the way in

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN PUBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
Tudalen y pecyn 5 CF10 3NQ

Ffôn • Tel 02920 801182/1144
Andrew.Goodall@wales.gsi.gov.uk

Gwefan • website: www.wales.gov.uk

which CMATS are operating. As part of the response to recommendation 3 in the Auditor General's report **NHS Waiting Times for Elective Care in Wales**, the Welsh Government should seek to provide clarity on how CMATS should be measured, in line with referral to treatment time rules, to ensure that the waiting time accurately reflects the totality of the patient pathway.

Through the Planned Care Programme theme on Orthopaedics, the future role and function of CMATS nationally is being reviewed. The aim of the review is to agree a consistent national model for full implementation across Wales clarifying the role of CMATS in delivering a sustainable prudent health musculoskeletal service in Wales. This is an output of the national plan to be implemented in 2016.

Recommendation 2:

Our work has identified that the rate of GP referrals across health board areas varies significantly per 100,000 head of population. The variations are not immediately explained by demographics suggesting differences in referral practices and potential scope to secure better use of existing resources by reducing inappropriate referrals. Health boards should ensure that clear referral guidelines are implemented and adhered to, and that appropriate alternative services are available and accessible which best meet the needs of the patient.

It is recognised that GP referral rates are an important part of demand for orthopaedic services, but it should be recognised that all forms of demand have to be identified to ensure capacity requirements are correctly identified. Health boards, as part of the work of the National Planned Care Programme, and as part of the response to recommendation 2 of the Auditor General's report **NHS Waiting Times for Elective Care**, which looked at the redesign of the outpatient system, have been asked to review referral pathways and guidelines as part of the second phase of plans in early 2016..

A number of health boards, as part of their CMATS, are now using a triage system to identify what the prudent course of action is for that patient. This may include onward referral to physiotherapy or other AHP service as appropriate and or referral to the secondary care orthopaedic service. This will be clarified as part of the development of a national model including referral and treatment guidelines.

Recommendation 3:

Despite improvements in efficiencies, NHS Wales is still not meeting all of its efficiency measures related to orthopaedic services. Our fieldwork showed that there is scope for even better use of orthopaedic resources, particularly in relation to outpatient performance. As part of the response to recommendation 2 in the Auditor General's report **NHS Waiting Times for Elective Care in Wales** the Welsh Government and health boards should work together to reshape the orthopaedic outpatient system and improve performance to a level which, at a minimum, complies with Welsh Government targets and releases the potential capacity set out in Appendix 5 of this report.

We note that improvement in efficiencies have been recognised but acknowledge that more can still be achieved to improve the position and reduce variation across health boards. Outpatient efficiency linked to possible waste from patients not attending appointments (CNA and DNA rate) is already a national measure in the delivery framework. Health board compliance with this will be measured monthly, and delivery will be discussed through the national performance management arrangements.

Through the national planned care orthopaedic plan future follow-up requirements are a particular area of focus to release capacity and reduce the current outpatient follow-up delays, these are being based on clinical evidence and ensuring effective use of resources. Health boards will be responsible as part of their individual response to the orthopaedic implementation plan to identify how they will implement these requirements going forward and as part of their demand and capacity plans for the next year updated delivery plans.

Health boards, through their own internal delivery plans, have agreed improved efficiencies in their delivery of planned care services, such as increasing day case rates, theatre efficiencies and reduced lengths of stay. Achievement against these plans will be monitored as part of the delivery assessment of agreed IMTPs throughout the year.

Recommendation 4:

Our work has identified that, at a national level, there were weaknesses in the ability to influence the delivery of the National Orthopaedic Innovation and Delivery Board's objectives within health boards and to monitor and evaluate efforts to improve orthopaedic services. When establishing similar national arrangements in the future, including the National Orthopaedics Board, the Welsh Government should ensure that the factors that led to the weaknesses in the Delivery Board are considered and actions are put in place to mitigate those weaknesses being repeated.

To ensure the effectiveness of the Planned Care programme it has undergone a "gateway review" to ensure they identify how the programme is best delivered, and to provide assurance on critical aspects of the programme delivery. This review ensured there was clear governance and accountability arrangements. The Planned Care Programme is discussed at the monthly meeting of NHS Wales Chief Executives, chaired by the Chief Executive NHS Wales, and a monthly paper is provided. Individual health board implementation of the national plans are being monitored and escalated where required through the quality and delivery meetings

A sub group, with membership from each health board, specifically on orthopaedics has been established and they have been delegated by their CEOs to ensure compliance with programme implementation. All national plans are signed off by the CEO's with their commitment to ensure that their own individual organisations will implement the necessary requirements of each plan.

Recommendation 5:

All health boards have made some progress in putting in place alternatives to orthopaedic surgery, specifically CMATS, but our work found that these are often small scale, at risk of funding pressures and lack any evaluation. The Welsh Government and health boards should work together to undertake an evaluation of CMATS to provide robust evidence as to whether they are providing sustainable solutions to managing orthopaedic demand.

Through the Planned Care Programme theme on orthopaedics, the future role and function of CMATS nationally will be reviewed. The aim of the review will be to agree a consistent national model for implementation which clarifies the role of CMATS in delivering a sustainable prudent health focussed musculoskeletal service in Wales.

Recommendation 6:

NHS Wales collects and produces a great deal of information about the performance and activity of musculoskeletal services, however, data relating to patient outcomes and patient experience is much sparser. The Welsh Government and health boards should work together to develop a suite of outcome measures as part of the Outcomes Framework, supported by robust information systems, which provide comprehensive management information as to whether orthopaedic services are demonstrating benefits to patients and minimising avoidable harm.

Patient outcome measurement is a key principle of the planned care programme and forms part of the orthopaedic specific work linked to the principles of prudent health. Work has already commenced with representation from a Community Health Council to explore possible ways to collection and measure patient experience in orthopaedic services. The orthopaedic implementation board has agreed to proceed with the procurement of an electronic data system, for the collection and reporting of national clinical outcomes, this work will be developed further in 2016 once funding has been secured.

I have also included a link to the National Orthopaedic Implementation Plan that was issued by the National Planned Care Programme under WHC 2015 034 at the end of July. This plan pulls together all the requirements for orthopaedics in a single place and presents the actions for health boards within the three drivers of the programme: integrated care, clinical value prioritisation and best in class.

<http://gov.wales/docs/dhss/publications/150730whc034en.pdf>

Yours sincerely

Dr Andrew Goodall

Ein Cyf: MA/P/LG/0412/15

Darren Millar AC
Cadeirydd – Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

3 Tachwedd 2015

Annwyl Darren

Adroddiad y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus: Ymateb i Ddiwygio Lles yng Nghymru

Diolch yn fawr am eich llythyr dyddiedig 7 Hydref, a anfonwyd at Owen Evans, Dirprwy Ysgrifennydd Parhaol, y Grŵp Addysg a Gwasanaethau Cyhoeddus.

Rwy'n croesawu diddordeb parhaus y Pwyllgor yn y camau yr ydym yn eu cymryd mewn partneriaeth â sefydliadau eraill i ymateb i'r heriau sy'n deillio o agenda Diwygio Lles Llywodraeth y DU. Mae fy ymateb i sylwadau'r Aelodau, a nodwyd yn eich llythyr, wedi'i atodi.

Cofion

Lesley Griffiths AC / AM
Y Gweinidog Cymunedau a Threchu Tlodi
Minister for Communities and Tackling Poverty

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

English Enquiry Line 0300 0603300
Llinell Ymholaethau Cymraeg 0300 0604400
Correspondence.Lesley.Griffiths@wales.gsi.gov.uk

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and responding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Tudalen y pecyn 9

Atodiad 1

Ymateb i'r Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus dyddiedig 7 Hydref 2015

Argymhelliaid 1 – Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru yn derbyn yr argymhelliaid hwn yn rhannol, gan ei bod o'r farn bod lliniaru effaith diwygio lles yn un elfen o'i strategaeth ar drechu tlodi, ac y bu'n darparu trosolwg strategol drwy'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen Gweinidogol ar Ddiwygio Lles. Fodd bynnag, mae'r Pwyllgor yn dal i ddymuno gweld dogfen strategaeth annibynnol yn cael ei chyhoeddi a byddai'n croesawu ymrwymiad mwy penodol ynglŷn â'r camau y bydd Llywodraeth Cymru yn eu cymryd yn ymarferol i lliniaru effaith diwygio lles drwy, er enghraift, ddatblygu cynllun gweithredu penodol ynghylch diwygio lles i gefnogi'r strategaeth ar fynd i'r afael â tlodi.

Bu Llywodraeth Cymru yn edrych o'r newydd ar ei dull gweithredu drwy ganolbwytio ar achosion sylfaenol tlodi. Yng nghyd-destun cyllidebau sy'n lleihau, mae Llywodraeth Cymru yn ailflaenor iaethu meysydd lle mae'r dystiolaeth yn dangos y gallwn gael yr effaith fwyaf. Drwy weithio ar draws adrannau, rydym yn canfod ffyrdd o wneud hyd yn oed mwy i roi'r dechrau gorau i blant mewn bywyd, helpu pobl i ddod o hyd i swyddi, a gwella'u hiechyd a'u lles. Bydd y meysydd blynnyddoedd cynnar a chyflogadwyedd yn seiliedig ar ddefnydd gwell o'n buddsoddiad mewn seilwaith, targedu gwasanaethau prif ffrwd yn well a chefnogaeth barhaus i bobl sy'n agored i niwed.

Fel y nodwyd yn ein hymateb gwreiddiol, bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu arweiniad yn y maes hwn gyda'r nod o ganfod yr angen i weithredu a darparu rhaglen gydgysylltiedig wedi'i chynllunio ar y cyd â sefydliadau rhanddeiliaid i helpu pobl i ymdopi ag effaith diwygio lles. Nid ydym yn gweld bod angen strategaeth annibynnol, ar wahân ond byddwn yn falch o rannu gwybodaeth â'r Pwyllgor am y camau a gymerwyd a'r camau pellach sy'n cael eu cynllunio.

Argymhelliaid 2 – Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru wedi derbyn yr argymhelliaid hwn yn rhannol, gan ei bod o'r farn ei bod yn anymarferol cyhoeddi'r holl wybodaeth a ystyriwyd gan y Grŵp Gorchwyl a Gorffen Gweinidogol. Roedd gan y Pwyllgor ddiddordeb arbennig mewn adolygu'r dewis sy'n ymwneud â'r dadansoddiad cost/budd o liniaru effaith lawn dileu'r cymhorthdal ystafell sbâr drwy gyfrwng taliadau tai yn ôl disgresiwn, fel y dewisodd Llywodraeth yr Alban ei wneud. O ganlyniad, mae'r Pwyllgor o'r farn bod diffyg manylion yn yr ymateb, a hynny o ran a fydd y wybodaeth benodol hon yn cael ei hychwanegu at dudalennau diwygio lles gwefan Llywodraeth Cymru. Mae'r ymateb yn datgan y bydd Llywodraeth Cymru yn darparu crynodeb o'i hymateb i ddiwygio lles ac felly mae'r Pwyllgor yn ceisio eglurder ynghylch a fydd y wybodaeth benodol hon yn cael ei chyhoeddi.

Comisiynodd y Grŵp Gorchwyl a Gorffen ar Ddiwygio Lles raglen gynhwysfawr o waith ymchwil i asesu effaith diwygiadau lles Llywodraeth y DU yng Nghymru ac mae pob un o'r adroddiadau hyn wedi'u cyhoeddi ar wefan Llywodraeth Cymru. Ymhlieth diwygiadau lles eraill, mae'r gwaith ymchwil wedi ystyried yr effaith debygol yng Nghymru yn sgil cyflwyno meini prawf maint y Budd-dal Tai yn y sector rhentu cymdeithasol. Mae'r dystiolaeth hon hefyd yn darparu darlun o'r costau a'r manteision posibl pe bai Llywodraeth Cymru yn lliniaru effaith lawn y polisi drwy gyfrwng cynnydd i Daliadau Tai yn ôl Disgresiwn. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru grynodeb o'i hymateb i ddiwygio lles ar 9 Hydref, sy'n cynnwys atodiad sy'n crynhoi'r dadansoddiad cost/budd hwn.

<http://gov.wales/topics/people-and-communities/welfare-reform-in-wales/what-are-changes-in-wales/?lang=cy>

Argymhelliaid 3 - Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru wedi derbyn yr argymhelliaid hwn yn rhannol wrth gyfeirio at ystod o ddulliau sy'n bodoli eisoes ar gyfer casglu ac ystyried data, gan dynnu sylw hefyd at gamau gweithredu newydd. Fodd bynnag, rydym yn credu bod y dystiolaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ar berfformiad a data yn drawiadol a'u bod wedi tynnu sylw at y ffaith nad oes dealltwriaeth glir ar hyn o bryd o effaith diwygio lles a gallai hyn atal y broses o ganfod ffyrdd gwell o wneud pethau. Mae'r Pwyllgor am gael gwybodaeth bellach am y cyfleoedd i Lywodraeth Cymru wella ystod ac ansawdd y dystiolaeth bresennol drwy, er enghraift, gynnwys nifer bach o geisiadau am ddata allweddol fel y nodir yn adroddiad y Pwyllgor (tudalennau 13 i 15) fel rhan o'r gwaith ymchwil a gynigiwyd mewn cysylltiad ag Argymhelliaid 8.

Mae'r gwaith ymchwil a gynigiwyd mewn cysylltiad ag Argymhelliaid 8 yn cynnwys arolwg o Awdurdodau Lleol a Chymdeithasau Tai, a fydd yn helpu Llywodraeth Cymru i ganfod i baraddau y caiff asesiadau ariannol eu cynnal gan landlordiaid cymdeithasol ledled Cymru. Mae'r gwaith hwn wedi'i anelu'n bennaf at asesu graddau'r cydweithredu rhwng Cymdeithasau Tai ac Awdurdodau Lleol o ran ymdrin â digartrefedd, ac nid yw'n mynd i'r afael â phenderfynyddion ehangach a all effeithio ar ddigartrefedd. Rydym yn disgwyl i adroddiad yr astudiaeth hon fod ar gael ym mis Rhagfyr 2015.

Fel rhan o'n blaenraglen gwaith ymchwil, a ddiweddarwyd yn dilyn Cyllideb yr Haf, rydym yn ystyried y posiblwydd o arolygu sampl o denantiaid yng Nghymru yr effeithwyd arnynt gan newidiadau lles Llywodraeth y DU. Gallai hyn gynnwys tenantiaid yr effeithir arnynt gan Feini Prawf Maint y Budd-dal Tai yn y sector rhentu cymdeithasol. Bydd y gwaith ymchwil hwn ac elfennau ymchwil eraill yn helpu i wella'r gronfa dystiolaeth ynglŷn ag effaith diwygio lles a fydd yn cynorthwyo ein hymateb polisi. O ran atgyfeiriadau at fanciau bwyd a gwasanaethau cyngor, mae Llywodraeth Cymru eisoes wedi cynnal trafodaethau am ddarparwyr gwasanaethau cymorth bwyd ac wedi canfod bod ystod eang o wasanaethau gwahanol ledled Cymru yn y cyswllt hwn, y mae rhai ohonynt yn unig yn cael eu cwmpasu gan ddata sydd ar gael gan Ymddiriedolaeth Trussell ar fanciau bwyd. Mae Llywodraeth Cymru wrthi'n sefydlu panel defnyddwyr ystadegau o dan y *Fframwaith ar gyfer Ymgysylltu a Rhaglen Weithredu y Trydydd Sector* er mwyn asesu'r beichiau a osodir ar sefydliadau'r trydydd sector.

Mae gan Lywodraeth Cymru gyfrifiadau blynnyddol eisoes o wybodaeth am eiddo tai cymdeithasol gwag. Cynhalwyd ymgynghoriad cyhoeddus i ganfod a ddylid caniatáu i Awdurdodau Lleol godi treth gyngor sy'n fwy na 100% ar eiddo gwag ac ail eiddo. O ganlyniad, bydd angen casglu cyfrifiadau o eiddo o'r fath yn ganolog er mwyn ategu cyfrifiadau setliad ariannol llywodraeth leol, ac, oherwydd y bydd angen y data hyn yn flynyddol, byddai'n peri bod modd mesur newidiadau i lefelau eiddo gwag. Dylem aros am ganlyniad yr ymgynghoriad hwn cyn ystyried unrhyw ddull arall o gasglu data yngylch eiddo gwag.

Argymhelliaid 4 - Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Clywodd y Pwyllgor dystiolaeth bod rhaglenni datblygu yn canolbwytio'n benodol ar hyn o bryd ar lety â thair ystafell wely ac nid unedau llai, gan awgrymu nad oes cyswllt rhwng yr hyn y mae landlordiaid am eu hadeiladu – tai i deuluoedd – a maint yr eiddo sydd ei angen ar y rhai sydd mewn angen o ran tai fel y pennir gan feini prawf maint rhentu tai cymdeithasol. Mae hyn yn ei dro yn ei gwneud yn anodd modelu'r galw yn y dyfodol. Tynnodd y dystiolaeth a glywodd y Pwyllgor ynghylch y pryder penodol hwn sylw at y ffaith bod angen i Lywodraeth Cymru ystyried y materion hyn yn llawn pan fydd yn cymeradwyo cynlluniau tai newydd. O ganlyniad, mae'r Pwyllgor yn croesawu manylion pellach o ran a yw Llywodraeth Cymru yn ystyried y materion hyn ac os felly a oes unrhyw gamau wedi'u cymryd o ganlyniad i'r ystyriaethau hyn.

Mae Llywodraeth Cymru yn darparu cyllid grant ar gyfer tai fforddiadwy drwy gyfrwng y Rhaglen Grant Tai Cymdeithasol. Caiff cynlluniau tai newydd eu cymeradwyo dim ond os ydynt yn flaenoriaethau strategol gan Awdurdod Lleol, hynny yw, os ydynt wedi'u cynnwys yng Nghynlluniau Datblygu Rhaglen Awdurdodau Lleol ac yn bodloni meini prawf Llywodraeth Cymru ynghylch gwerth am arian a'r dyluniad. Mae cynlluniau sy'n cael eu blaenoriaethu i'w cyllido yng Nghynlluniau Datblygu Rhaglen Awdurdodau Lleol yn adlewyrchu ystod o ffactorau gan gynnwys pwysigrwydd strategol, angen o ran tai, y gallu i gyflawni, hyfywedd a gwerth am arian. Mae'r data sydd wedi'u cynnwys mewn Asesiadau o'r Farchnad Dai Leol yn darparu gwybodaeth allweddol i Awdurdodau Lleol am yr angen o ran tai ar draws pob math o lety a grwpiau cleientiaid. Ers 2012/13, mae data ynghylch stoc Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig yn dangos y cafwyd cynnydd o 3 y cant (1,537 o anheddu) yn nifer yr eiddo sy'n diwallu anghenion cyffredinol ag 1 a 2 ystafell wely ledled Cymru, ond gostyngiad bach o 0.2 y cant (98 o anheddu) yn nifer yr eiddo sy'n diwallu anghenion cyffredinol â 3 ystafell wely neu ragor. Mae'r data ynghylch stoc yn ystyried tai newydd, gwerthiannau a dymchweliadau. Bydd Llywodraeth Cymru yn gweithio gydag Awdurdodau Lleol i sicrhau bod y berthynas rhwng Asesiadau o'r Farchnad Dai Leol a'r Rhaglen Grant Tai Cymdeithasol yn glir.

Argymhelliaid 5 - Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru wedi derbyn yr argymhelliaid hwn yn rhannol yn unig ac nid ydym yn teimlo bod yr ymateb yn ddigonol. Rydym yn cydnabod nad yw canllawiau'r Adran Gwaith a Phensiynau ynghylch Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol gofnodi gwybodaeth am amgylchiadau penodol tenantiaid ag anableddau mewn tai sydd wedi'u haddasu. Fodd bynnag, roeddem yn disgwyl ymateb mwy trylwyr gan Lywodraeth Cymru a oedd yn ystyried yr ymateb penodol hwn mewn cysylltiad â dyletswyddau awdurdodau lleol o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a'r rôl arwain ehangach y tynnodd y Pwyllgor sylw ati o dan Argymhelliaid 1 o'n hadroddiad. Mae'r Pwyllgor yn ceisio sicrwydd pellach fod y dyletswyddau cydraddoldeb pwysig hyn yn cael sylw llawn. Er enghraifft, a yw Llywodraeth Cymru yn adolygu asesiadau awdurdodau lleol o'r effaith ar gydraddoldeb ar gyfer gweinyddu Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn?

Awdurdodau Lleol sy'n gyfrifol am ystyried gofynion Deddf Cydraddoldeb 2010 a'r Rheoliadau ategol. Mae Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011 yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Lleol gynnal asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb ac nid mater i Lywodraeth Cymru fyddai adolygu neu fonitro'r asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhelir gan Awdurdodau Lleol.

Mater i bob Awdurdod unigol yw asesiadau effaith Awdurdodau Lleol. Mae ganddynt y ddyletswydd statudol i gynnal yr asesiadau ac mae ystod o ddulliau ac ysgogiadau ar gael iddynt. Maent yn atebol yn ddemocrataidd i'w hetholaethau lleol am eu penderfyniadau. Mae'r llythyr setliad blynnyddol gan Lywodraeth Cymru yn atgoffa pob awdurdod o'i ddyletswyddau statudol wrth gynnal asesiadau ynghylch effaith.

Argymhelliaid 11 – Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru wedi derbyn yr argymhelliaid hwn yn rhannol ac mae wedi darparu manylion am y broses ar gyfer diweddar u'r Cod Canllawiau i Awdurdodau Lleol ar Ddyrannu Llety ac ar Ddigartrefedd. Roedd pryderon y Pwyllgor am y mater hwn yn ymwneud yn bennaf ag amgylchiadau ariannol unigolion i'r un graddau â'r categoriâu anghenion blaenorïaeth a nodir yn y Cod. Awgrymodd y dystiolaeth a gafodd y Pwyllgor nad yw rhai pobl yn cael cymorth o bosibl oherwydd eu sefyllfa ariannol yn enwedig pan fydd ganddynt ôl-ddyledion neu ddyled morgais. Mae effaith hynny wedi arwain at sefyllfa sy'n peri bod rhai teuluoedd sy'n ceisio cymorth gan awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig yn cael eu cau allan o gofrestrau tai ac felly'n cael eu hystyried yn "rhy dlawd i gael tai cymdeithasol."

Er ei bod yn gadarnhaol nodi bod Llywodraeth Cymru yn bwriadu cynnal arolwg o awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig o dan Argymhelliaid 8, a fydd yn trafod yr asesiad o amgylchiadau ariannol pobl, rydym yn credu y byddai'n fanteisiol ymestyn hyn i gwmpasu gwaith asiantaethau cynghori sydd yn aml mewn lle gwell i ddarparu darlun annibynnol ar y materion hyn. Fel y mae, mae'r ymateb i Argymhelliaid 11 yn gofyn i'r rhai sydd wedi gwneud y penderfyniad i beidio â chynorthwyo teulu neu awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig unigol adolygu eu harferion eu hunain, sydd, at ddibenion tryloywder a chydbwysedd, yn peri rhai pryderon. Mae'r Pwyllgor yn awgrymu y dylid ehangu'r ymarfer hwn i gynnwys sefydliadau cynghori er mwyn darparu rhywfaint o annibyniaeth yn y broses.

Bwriedir cyhoeddi fersiwn wedi'i diweddar o'r Cod Canllawiau yn y Flwyddyn Newydd. Bydd yn ystyried canlyniadau'r gwaith ymchwil i unrhyw rwystrau i gymorth o ran tai.

Argymhelliaid 13 – Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru wedi derbyn yr argymhelliaid hwn yn rhannol. Fodd bynnag, hoffem dynnu sylw at y ffaith bod tystiolaeth a ddarparwyd i'r Pwyllgor wedi awgrymu bod cyngor a ddarperir gan landlordiaid yn canolbwytio ar ymdrin â materion y "landlord" yn bennaf nad ydynt o reidrwydd yn cyfateb i'r cam gweithredu cywir neu'r dewis gorau ar gyfer y tenant. Yn groes i hynny, mae cyngor annibynnol yn ystyried yr hyn sy'n iawn i'r unigolyn, ac mae materion yn ymwneud â landlordiaid yn un maes o blith nifer o feysydd gwahanol a fydd yn cael eu hystyried wrth flaenoriaethu a chytuno ar ddull o fwrw ymlaen. Ceisiodd argymhelliaid y Pwyllgor sicrhau y dylai cyngor annibynnol ystyried anghenion ehangach tenantiaid ac nid blaenoriaethau eu landlord yn unig. O gofio nad yw ymateb Llywodraeth Cymru yn ymdrin â'r pwynt hwn yn ddigonol, mae'r Pwyllgor yn gofyn am ragor o fanylion am y modd y bydd Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod anghenion yr unigolyn yn hytrach na'r landlord yn cael eu blaenoriaethu i'r un graddau wrth gynnal ei hadolygiad sydd wedi'i chynllunio.

Lansiodd y Rhwydwaith Cyngori Cenedlaethol arolwg o'r ddarpariaeth o wybodaeth a chyngor ar 12 Hydref

(http://www.moneymadeclearwales.org/home.php?page_id=8474&lng=cym). Mae'r arolwg yn cynnwys cwestiwn am natur annibynnol y cyngor a roddir:-

Mae darparwr cyngor annibynnol yn rhoi cyngor annibynnol pan fo'n gallu gweithredu'n gwbl annibynnol er budd y cleient yn unig. Er enghraift, efallai na fydd rhai gwasanaethau awdurdodau lleol yn gallu cynnig cymorth gydag apêl yn erbyn penderfyniad anffafriol ar yr hawl i fudd-dal tai neu gall landlord cymdeithasol sy'n cynnig cyngor ar ddyledion fod wedi'i rwymo gan ei bolisiau ei hun i bennu blaenoriaeth uwch i ôl-ddyledion rhent nag i ddyledion eraill y cleient er gwaethaf blaenoriaethau sy'n gwirthdaro.

Bydd y wybodaeth a ddarperir gan ddarparwyr cyngor yn cael ei gwirio o ran ei hystyr ac yn cael ei herio o bosibl gan ddibynnu ar ystod y gwasanaethau a ddarperir gan bob darparwr. Bydd y data terfynol yn cael eu hystyried ynghyd â thystiolaeth arall am ymddygiad ceisio cyngor a chymorth posibl gan ystod o ddarparwyr, gan gynnwys tystiolaeth a fydd yn cael ei chyhoeddi gan y Weinidogaeth Gyflawnder yn gynnar yn 2016. Mae hyn yn rhan o ddadansoddiad o anghenion cyngori yn y dyfodol a gynhelir gan y Rhwydwaith Cyngori Cenedlaethol er mwyn llywio datblygiad Strategaeth Gwybodaeth a Chyngor i Gymru a fydd yn cael ei chyflwyno yn 2016. Bydd y strategaeth yn ceisio sicrhau mynediad teg i bawb yng Nghymru i wasanaethau cyngori sydd wedi bod yn destun proses sicrwydd ansawdd. Er mwyn sicrhau dull cyson o fesur ansawdd, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i ddatblygu Fframwaith Ansawdd Gwybodaeth a Chyngor i Gymru yn 2015/16, a fydd yn ymdrin ag ansawdd sefydliadol a phrofiad defnyddwyr gwasanaethau, yn ystyried anghenion cyngori mewn dull cyfannol ac yn mynd i'r afael ag ansawdd, ehangder a dyfnder y gwasanaeth a ddarperir.

Argymhelliaid 14 – Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru yn derbyn yr argymhelliaid hwn. Er bod yr ymateb yn tynnu sylw at rywfaint o waith cadarnhaol gan Gyngor Caerdydd, nid yw'n glir a yw'r protocolau newydd ar gyfer Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn yn cwmpasu pob un o'r 22 o awdurdodau lleol. Ar y sail hon, mae'r Pwyllgor yn gofyn i Lywodraeth Cymru egluro bod y ddau gyngor nad oeddent yn rhan o'r cytundeb pan gynhaliwyd yr ymchwiliad – Caerdydd a Chastell-nedd Port Talbot – bellach yn cymryd rhan yn y trefniadau newydd i sicrhau bod y dull cyson a ddymunir yn cael ei gyflawni.

Ar ben hynny, er bod ymateb Llywodraeth Cymru yn nodi hefyd bod y fframwaith presennol o brotocolau cyngor a chanllawiau yn darparu "dull cyson [gan yr Awdurdodau Lleol] o ran budd-daliadau anabledd", rydym yn pryderu am gywirdeb hyn o'i ystyried ochr yn ochr â'r ymateb i Argymhelliaid 5 fel y nodir uchod. Ymhellach, nid yw'r manylion a ddarparwyd mewn ymateb i Argymhelliaid 14 yn ymdrin yn ddigonol â'r materion a wynebir gan bobl sydd ag anableddau y tynnwyd sylw atynt yn y dystiolaeth a ddarparwyd i'r Pwyllgor ac yn adroddiad y Pwyllgor. Mae'r Pwyllgor yn credu ei bod yn rhesymol disgwyl ymateb mwy trylwyr a chydgysylltiedig gan Lywodraeth Cymru ar y pwynt hwn a'r rhai a wnaed o dan Argymhelliaid 5, sef bod y cynllun Cymru gyfan ar gyfer Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn yn cael ei fabwysiadu gan bob cyngor ac yr ymdrinnir yn fwy amlwg â materion yngylch pobl ag anableddau.

Nid yw Caerdydd a Chastell-nedd Port Talbot yn rhan o'r fframwaith newydd. Sefydlwyd y fframwaith i wella cysondeb a sicrhau bod grwpiau pobl anabl (ymysg eraill) yn cael mwy o flaenoriaeth wrth asesu Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn. Mae'r fframwaith hefyd yn caniatâu i bob Awdurdod Lleol sy'n cymryd rhan ymateb yn gyflym ac yn gyson i newidiadau sylweddol yn y gyfraith. Tynnwyd sylw at hyn yn ddiweddar yn achos *Sandwell* (<http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Admin/2015/890.html>) pan gynghorwyd pob un o'r 20 Awdurdod Lleol mewn un e-bost, a diwygiwyd y fframwaith yn unol â hynny. Fel y nodwyd o'r blaen, nid yw Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn wedi'u datganoli ac o ganlyniad nid yw Lywodraeth Cymru yn gallu rhoi gorchmynion i Awdurdodau Lleol yn y maes polisi hwn. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i annog y broses o rannu arferion da fel y gwnaethom yn achos y dull gweithredu a ddatblygwyd gan Gaerdydd, a lywiodd ddulliau Awdurdodau Lleol eraill o ymdrin â Thaliadau Tai yn ôl Disgresiwn.

Argymhelliaid 17 – Sylwadau'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Mae Llywodraeth Cymru yn derbyn yn llwyr yr argymhelliaid hwn i edrych yn gynnar ar effaith newidiadau pellach i'r system les, yn enwedig yr effaith ar bobl ifanc rhwng 18 a 21 oed, a bydd yn ymgynghori'n gynnar ac yn eang ynghylch ei hymateb arfaethedig. Fodd bynnag, rydym yn croesawu mwy o fanylion am ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhelliaid hwn er mwyn darparu'r sicrwydd sydd ei angen arnom.

Yn benodol, mae paragraff 121 o'n hadroddiad terfynol yn datgan y gall "Llywodraeth Cymru wneud mwy i ddangos arweiniad a chydgysylltu'r ymateb i ddiwygio lles yng Nghymru". Er bod ymateb Llywodraeth Cymru yn canolbwytio, yn gywir ddigon, ar ddeall effaith bosibl diwygiadau lles pellach ac yn nodi bod gwaith yn mynd rhagddo gydag awdurdodau lleol, Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig ac asiantaethau cynghori, credwn y dylai Llywodraeth Cymru ddarparu arweiniad cliriach drwy ddatblygu cynllun gweithredu penodol ar ddiwygio lles sydd wedi'i wrthod yng nghyswilt Argymhelliaid 1. Byddai hyn yn rhoi ffocws clir ar y camau y mae'n bwriadu eu blaenoriaethu er mwyn mynd i'r afael ag anghenion pobl ifanc rhwng 18 a 21 oed. O'r ymateb, ymddengys fod Llywodraeth Cymru yn ymgymryd â gwaith pellach i ymchwilio i'r effaith bosibl ond nad yw'n rhoi gwedd ffurfiol ar ei hymateb i'r heriau hyn drwy gyfrwng strategaeth neu gynllun gweithredu a fyddai'n peri bod atebolrwydd cliriach a phroses fwy effeithiol o graffu ar berfformiad. Mae'r Pwyllgor yn gofyn am ragor o wybodaeth ynghylch a yw Llywodraeth Cymru yn bwriadu datblygu cynllun gweithredu neu strategaeth i roi'r argymhelliaid hwn ar waith.

Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu arweiniad yn y maes hwn gyda'r nod o ganfod yr angen i weithredu a darparu rhaglen gydgysylltiedig wedi'i chynllunio ar y cyd â sefydliadau rhanddeiliaid i helpu pobl i ymdopi ag effaith diwygio lles. Gweler hefyd ein hymateb i Argymhelliaid 1.

DRIVING
IMPROVEMENT
THROUGH
INDEPENDENT AND
OBJECTIVE REVIEW

SICRHAU
GWELLIANT
TRWY
AROLYGU ANNIBYNNOL
A GWRTHRYCHOL

30 October 2015

Public Accounts Committee – Health Board Governance

The National Assembly for Wales has invited Healthcare Inspectorate Wales (HIW) to give evidence on health board governance arrangements in Wales. In particular it was suggested that the key areas on which HIW would be asked for views related to:

- HIW's approach to inspections
- General health board governance
- Specific health boards such as Abertawe Bro Morgannwg University Health Board following the Trusted to Care Report 2014 and Betsi Cadwaladr University Health Broad following the recent joint exercise between the Wales Audit Office (WAO) and HIW.

This paper provides background information to assist the Committee in its preparation. The role of HIW is attached at Annex 1.

HIW's approach to considering health board governance arrangements

HIW considers the governance arrangements that health boards have in place at a number of levels:

- We require health boards to undertake a **self-assessment** of their own governance arrangements which we review
- We undertake specific **governance reviews** where it is felt that such a review would be of value
- We use **front-line inspections** to form a view on the effectiveness of overarching health board governance arrangements.

Self-assessment

Health boards and NHS trusts prepare an annual self assessment of their governance arrangements and measure themselves against a maturity matrix. This allows organisations to identify areas of strength and potential weaknesses. This exercise has been undertaken for a number of years. It requires organisations to assess themselves against "Standard 1: governance and accountability framework" of the previous health standards.

The self assessment submissions are reviewed by HIW alongside the information included by organisations in their Annual Governance Statements and their Annual Quality Statements. It is also

tested against the arrangements that we find in practice during our inspections and intelligence shared with other bodies.

The information contained within the self assessments is also considered along with the findings from the WAO structured assessments. In addition, HIW staff may also attend a variety of health board meetings such as Quality & Safety Committee meetings, often in conjunction with WAO staff. HIW's 2015 annual reports for health boards included feedback on the self assessments and these were discussed with Boards.

We are currently reviewing the impact of this approach and how this complements governance assessments being conducted by other organisations. We are keen to ensure that Boards receive co-ordinated feedback from external bodies that is of value in helping them to improve their arrangements.

Governance reviews

Since April 2013 HIW has published two specific governance reviews. These reviews were undertaken for a variety of reasons. For example: due to concerns about the overall effective operation of governance arrangements within an organisation; due to a wish to follow-up on previous work and assess how much progress an organisation has made; to seek assurance that an organisation is operating in a way which places quality, safety and patient outcomes at the heart of its operation.

Such reviews typically examine governance and accountability arrangements to ensure they are clear and consistent. We may focus on the effectiveness of Quality and Safety Committees, evaluate the processes to identify and manage individual or service performance concerns which may impact on patient safety, and evaluate how lessons learnt from complaints, claims, clinical incidents, and other external and internal reviews are taken forward to improve patient care.

The aim and purpose of these reviews is to enable organisations to strengthen their clinical governance arrangements and make recommendations to drive improvement.

a) Betsi Cadwaladr University Health Board

Our joint governance review with the Wales Audit Office in 2013¹ was prompted by concerns around governance, accountability and service delivery. We undertook a progress review in 2014².

More recently HIW and the Wales Audit Office (WAO) have been involved in high-level review work to examine the progress made in the key areas that were identified as challenges for Betsi Cadwaladr University Health Board (BCUHB) when it was placed in special measures by the Minister for Health and Social Services in June 2015. The output from this overview of progress was a joint letter that informed an extraordinary NHS Escalation and Intervention meeting that was held on 21 October 2015 in order to discuss the health board's escalation status.

This letter was published on 27 October 2015³, alongside a response letter from BCUHB⁴.

¹ <http://www.hiw.org.uk/opendoc/234590>

² <http://www.hiw.org.uk/opendoc/243826>

³ <http://www.hiw.org.uk/opendoc/276576>

⁴ <http://www.hiw.org.uk/opendoc/276577>

As the joint letter indicates, there have been positive developments in a number of areas, which can be built upon. However, some fundamental challenges remain which will require specific leadership skills and resolute determination to address.

b) Cwm Taf University Health Board

Our recent *Follow-up Review of Governance Arrangements at Cwm Taf University Health Board*⁵ was undertaken in order to evaluate progress made by the health board since the previous review published in 2012⁶. It was encouraging to report the health board had achieved a great deal since the original review; most, if not all of the areas, had seen significant improvements since our 2012 review.

c) General observations

Over the course of the governance reviews carried out by HIW, key issues that we have found have tended to focus broadly on the following areas:

- The clinical governance arrangements in place within organisations are not always conducive in enabling clear lines of sight from Board level to ward level
- The weight of information that is considered at Quality and Safety meetings is such that it impairs the ability of the committee to thoroughly scrutinise and challenge the information presented to it
- Capacity issues in relation to the Board members; specifically the work time allocated to independent Board members to enable them to fully engage with their roles and to provide appropriately informed levels of scrutiny and assurance
- Organisations are not always effective in dealing with concerns or complaints, and most significantly are not able to clearly demonstrate learning from issues when they occur. This includes the ability of organisations to respond to concerns that are raised by its own staff
- Effective leadership, both of and within an organisation, is a required constituent to complement any governance structures that an organisation has in place.

Front line inspections

HIW has undertaken a variety of inspection work in health boards during 2014-15 and this work has been detailed in each health board's annual report.

During 2015/16 we have moved from in-depth single ward inspections which allow a highly detailed view to be taken on a small aspect of healthcare provision, to hospital inspections which look at a department or specific service area within a health board. These inspections cover a range of related wards and settings at a point in time and enable broader conclusions to be drawn about the way in which the organisation is working to ensure consistent high quality services.

Our NHS hospital inspections are unannounced and we inspect and report against three themes:

Quality of the Patient Experience:

We speak with patients (adults and children), their relatives, representatives and/or

⁵ <http://www.hiw.org.uk/opendoc/272596>

⁶ <http://www.hiw.org.uk/opendoc/233699>

advocates to ensure that the patients' perspective is at the centre of our approach to inspection

Delivery of Safe and Effective Care:

We consider the extent to which services provide high quality, safe and reliable care centred on individual patients

Quality of Management and Leadership:

We consider how services are managed and led and whether the workplace and organisational culture supports the provision of safe and effective care. We also consider how health boards review and monitor their own performance against the Health and Care Standards.

The extent of compliance with healthcare standards, and the steps take by an organisation to address issues that we have previously identified , provides us with a useful indication of how proactive a health board is at all levels in terms of ensuring the quality, safety and effectiveness of its services.

The importance of collaboration

We work with other organisations to develop a holistic view on the governance arrangements within the health boards and trusts. For example

- We are collaborating with the WAO and attending committees together. This ensures we have a shared understanding of our respective interests in governance but avoid duplication. During 2015-16 we have agreed to issue a note to explain to organisations how we place reliance on each others work.
- Academi Wales are developing a high performing organisation self-assessment as part of their public service governance agenda. There is the potential of overlap and duplication with the governance self assessment which we administer and we are therefore exploring whether to continue our self assessment process as it stands, or whether to adapt our approach to complement this work.
- We work with DHSS when looking to streamline our requirements of health boards and trusts in meeting their obligations to Welsh Government. For example, currently health boards must confirm they have completed the Governance and Accountability self assessment when signing their Annual Governance Statement. Given the work others (WAO, Academi Wales) are doing in this area this needs further consideration. This work is ongoing and will need to be completed by Christmas 2015.

In addition, we continue to work with DHSS to clarify the timetabling of annual reporting. The volume and complexity of annual reporting required of health boards is significant. We are conscious that the demands placed on health boards should be proportionate. HIW, through a number of networks has started a conversation on how this might be streamlined or done differently so that all the pressures don't hit at the same time and the quality of reporting could be improved.

Healthcare Inspectorate Wales (HIW) is the independent inspectorate and regulator of healthcare in Wales.

Purpose

To provide the public with independent and objective assurance of the quality, safety and effectiveness of healthcare services, making recommendations to healthcare organisations to promote improvements.

Values

- **Patient-centred:** we place patients, service users and public experience at the heart of what we do
- **Openness and honesty:** in the way we report and in all our dealings with stakeholders
- **Collaboration:** building effective partnerships internally and externally
- **Professionalism:** maintaining high standards of delivery and constantly seeking to improve
- **Proportionality:** ensuring efficiency, effectiveness and proportionality in our approach.

Outcomes

Provide assurance:

Provide independent assurance on the safety, quality and availability of healthcare by effective regulation and reporting openly and clearly on our inspections and investigations.

Promote improvement:

Encourage and support improvements in care through reporting and sharing good practice and areas where action is required.

Strengthen the voice of patients:

Place patient experience at the heart of our inspection and investigation processes.

Influence policy and standards:

Use our experience of service delivery to influence policy, standards and practice.

Mae cyfngiadau ar y ddogfen hon